

ONDERLING CONTACT

Noodhulp in Oekraïne

Verslag werkbezoek 65

Terugblik op een bewegend jaar.

Facelift kar

Aanhanger krijgt opknabbeurt.

Nieuwe bewoners

Nieuwe bewoners van Rehoboth worden verwelkomd

Warmtepomp

Vanwege de hoge energiekosten in Oekraïne bekijkt St. OZO de mogelijkheid voor de aanschaf van een warmtepomp

Impact van de oorlog

Wat heeft de oorlog voor gevolgen voor het OZO-werkgebied?

Wat kunnen we doen?

Waar hebben St. OZO en de mensen in Oekraïne het meeste behoefte aan?

Van de voorzitter

2022: het jaar van de 'noodhulptransporten'

Als we de geschiedenis van Stichting OZO overzien dan bestaat deze uit een aaneenschakeling van 'bijzondere' jaren. Er waren altijd wel nieuwe ontwikkelingen en onverwachte gebeurtenissen te noteren, zowel positief als negatief. Het jaar 2022 vormt hierop geen uitzondering, al mogen we dit jaar wel heel bijzonder noemen.

In oktober 2021 kon er, na anderhalf jaar geen werkbezoeken vanwege corona, weer een bezoek plaatsvinden. We waren blij dat dit weer mogelijk was en we onze contacten weer fysiek konden onderhouden. Maar het leed was nog niet geleden: Hoewel er al jarenlang spanningen waren tussen Rusland en Oekraïne, hadden we geen rekening gehouden met een oorlog op zo'n grote schaal zoals die in februari van dit jaar begon. De vraag was of het werk en de werkbezoeken vanuit en aan Rehoboth nog wel door konden gaan, zoals het de laatste jaren gebruikelijk is geweest. Het werk ter plaatse kon gelukkig doorgaan, door de geweldige inzet van onze medewerkers in Nagydobrony. Maar onze werkbezoeken werden 'noodhulptransporten'.

Door heel veel bijdragen van onze achterban kon er al enkele weken na het uitbreken van de oorlog een noodhulptransport worden georganiseerd. Kerken, particulieren, bedrijven en andere instanties zorgden er mede voor dat onze bus en kar vol geladen kon worden met houdbare voedingsmiddelen, zoals blikgroenten, vlees in blik en andere levensmiddelen en niet te vergeten: een grote voorraad genees- en verbandmiddelen. De goederen werden natuurlijk in dankbaarheid ontvangen. De twee andere transporten van dit jaar waren ook noodhulptransporten want met het uitbreken van de oorlog is de nood in ons werkgebied niet kleiner geworden. Vooral in het begin was er weinig te koop in de winkels, het hele jaar zijn de brandstofprijzen enorm hoog en dit geldt ook voor het stookhout. Ook dit jaar werden wij als OZO-bestuur weer enorm verrast door het meeleven en meebidden van onze achterban. Wij zijn daardoor in staat geweest om een stukje van de nood te lenigen van de mensen die ons zijn toevertrouwd in Oekraïne. Wat het komende jaar zal brengen voor Oekraïne en het werk van Stichting OZO weten we niet. Wel weten dat we ons werk blijven doen in afhankelijkheid van de

Heere Die ons ook het afgelopen jaar heeft gespaard en bewaard en van Wie we de kracht hebben ontvangen om ons werk te doen. Daarnaast hopen we dat we ook in het komende jaar weer op u als onze achterban mogen rekenen als het gaat om bijdragen in welke vorm dan ook. In onze ogen is de situatie in Oekraïne -en ook in ons werkgebied- zeer zorgelijk. Maar we hopen en bidden dat de Heere ons in het komende jaar weer in staat zal stellen om hoop te bieden aan de allerarmsten -en misschien wel hopeloze mensen- in Oekraïne.

Het OZO-bestuur wenst u gezegende kerstdagen toe en een heel voorspoedig 2023.

Albert van Holten, voorzitter

Noodhulptransport naar een land in oorlog

Als de deelnemers aan een noodhulptransport terugkomen wordt door meelevenenden nogal eens de vraag gesteld: 'Is het niet gevaarlijk?' 'Wat merk je van de oorlog?'. Daarom hieronder iets over de situatie in het werkgebied rondom Nagydobrony en een kort verslag van het transport en werkbezoek van oktober, door een deelnemer aan de reis.

Wat merk je van de oorlog?

Op het eerste gezicht merken we niet zoveel van de oorlog. In ons werkgebied, net over de grens met Hongarije, is van actieve oorlogshandelingen niets te merken. Maar invloed van de oorlog is wel degelijk merkbaar. Allereerst maar eens iets positiefs. De grensovergang tussen Hongarije en Oekraïne gaat heel soepel omdat we met hulpmaterialen komen: de beambten zijn vriendelijk en behulpzaam en we werden zelfs bedankt. Dit in tegenstelling tot enkele jaren geleden toen een grenspassage nog vele uren duurde en we met achterdocht bejegend werden. Verder valt aan weerszijden van de grens de enorme file van vrachtwagens op die leeg of

Colofon

Stichting Onderlinge Zorg Oekraïne is een onafhankelijke landelijke stichting met als doel het bevorderen van het maatschappelijk en geestelijk welzijn van de allerarmsten in Oekraïne.

Grondslag van St. OZO is de Bijbel.

Secretariaat Stichting Onderlinge Zorg Oekraïne

Oost Voorgors 79 0187-486572
3241 KD Middelhamis info@stichting-ozo.nl
stichting-ozo.nl

Bankrelatie

IBAN: NL71RABO0341636851

Onderling Contact info krant
verschijnt 4 keer per jaar

In de schuilkelder, foto Janos Aros

Verbandmateriaal voor het Oekraïense leger

geladen met graan de grens moeten passeren. Dit omdat transport via de havens maar moeizaam gaat.

Veel stroomuitval?

Tijdens het werkbezoek van oktober was er een maatregel dat de straatverlichting tot 23.00 uur niet brandde en daarna maar sporadisch aan was. De straten waren in duisternis gehuld en ook veel huizen waren donker omdat men zuinig moest zijn met energie. En 's avonds in die duisternis patrouilleert een burgerwacht die waakt voor de veiligheid. Momenteel is er natuurlijk groot gebrek aan elektriciteit maar in oktober was dit nog niet zo.

Wat nog meer opviel?

Verder zijn de prijzen hoog voor alle eerste levensbehoeften. Maar wat het meest opvalt is de 'leegte' in verschillende dorpen. Veel straten zijn uitgestorven en dat is niet alleen omdat veel mensen binnen zitten, maar vooral omdat veel jongeren het land hebben verlaten. Ze werkten al in het buitenland en komen niet terug omdat ze anders de kans lopen om naar het front te moeten en verder zijn er jonge mannen na het uitbreken van de oorlog naar vooral Hongarije vertrokken en hebben daar werk gevonden. Het gevolg is dat veel ouderen en andere hulpbehoevenden overblijven met alle gevolgen van dien. Tijdens het werkbezoek zijn we op bezoek geweest bij eventuele toekomstige bewoners van Rehoboth. Het is schrijnend hoeveel oudere mensen daar onder moeilijke omstandigheden in eenzaamheid leven...

Drukt de oorlog een stempel op de samenleving?

Deze vraag kan zonder meer bevestigend worden beantwoord. Allereerst is daar het regelmatig afgaande luchtalarm (via de app op de telefoon). Men stoort zich hier niet altijd aan omdat het meestal vals alarm is. Maar de winkels moeten sluiten en de schoolkinderen moeten naar de schuilkelders. Bij de medewerkers van OZO in Oekraïne trekt de oorlog ook diepe sporen. Zo leeft men in onzekerheid of

misschien de oproep voor het leger komt. Bij het verplegend personeel zou dit ook kunnen gelden voor hun partners. Dus is er altijd die spanning en natuurlijk heeft iedereen zijn of haar eigen problemen: vertrek van naaste familie, zorgen over hoe rond te komen met de hoge prijzen en vooral grote onzekerheid over de toekomst. We hebben voorbeelden gezien dat de oorlog ook psychisch een zware belasting is voor veel mensen.

Toch gaat het gewone leven door?

Het leven gaat gewoon door: In Rehoboth krijgen de bewoners de verzorging die ze nodig hebben, tijdens het werkbezoek startte de oogst van de maïs en de graanoogst ligt gereed om verkocht te worden. Materiaal wordt gerepareerd, kerkdiensten worden gehouden, kinderen worden gedoopt, zieken worden verzorgd, de doden worden begraven, de straatkinderen worden opgevangen, de tandartsen ontvingen met dankbaarheid hun stoomautoclaaf, de mensen maken een praatje aan de weg, kortom het leven gaat inderdaad gewoon door. Ondanks dat het een land in oorlog is. De mogelijkheden voor bezoeken tijdens het werkbezoek waren beperkt en daarom hebben we veel karweien uitgevoerd in Rehoboth en op de boerderij.

Ook Stichting OZO gaat door met het verlenen van hulp aan de allerarmsten, met hoop op en gebed voor betere tijden.

Hoe staat de bevolking tegenover de oorlog?

In het werkgebied van Stichting OZO wonen vooral Hongaren. Ze zijn dan ook vooral op Hongarije gericht en ze hebben niet zoveel met Kiev. Waarschijnlijk terecht, hebben ze zich al jaren gediscrimineerd gevoeld door de regering en veel Oekraïners. De lust om hun land te verdedigen is daarom niet zo groot. Velen gaan er vanuit dat de oorlog te voorkomen was geweest als er voldoende diplomatiek overleg was geweest. Overigens mengt OZO zich niet in de discussie over de oorlog. Desondanks spant de bevolking van West-Karpatië zich in om veel vluchtelingen op

Medisch materiaal voor polikliniek

te vangen en hun goede zorg te bieden. Relatief kleine dorpen herbergden in het voorjaar meer dan 800 vluchtelingen uit het oosten. Verder zijn ze heel actief met het organiseren van acties om genees- en verbandmiddelen voor het leger en de oorlogsgebieden in te zamelen. De burgemeester is de grote motor en hij verricht zelf ook hand- en spandiensten.

Is het gevaarlijk om aan een noodhulptransport deel te nemen?

Zoals al gezegd van oorlogshandelingen is in het werkgebied geen sprake. Naar de dichtsbijgelegen stad Lviv, die wel eens onder vuur ligt is het altijd nog hemelsbreed ongeveer 200 km. De deelnemers aan het transport zijn wel voorzichtig. Langere tochten buiten Rehoboth worden niet ondernomen en voorschriften van de overheden worden nageleefd. Nuchter bezien is de bijna 2.000 km over de wegen richting Oekraïne gevaarlijker. Maar zoals onlangs in Polen is aangetoond kan er altijd 'iets mis' gaan en hier komt nog bij dat Nagydobrony dicht bij twee belangrijke spoorwegknooppunten met de grens van Hongarije.

We doen de reis en het werk in afhankelijkheid van de Heere God en bidden vooraf en tijdens het werkbezoek voor bescherming, niet alleen voor onszelf maar ook voor hen 'die ons zijn toevertrouwd'. In deze situatie is bidden én danken geen automatisme en we hopen en weten dat onze achterban ook in het gebed meeleeft.

De 'OZO-kar' kreeg een opknappbeurt

De aanhanger van Stichting OZO is een belangrijk hulpmiddel voor het werk in Oekraïne. In de afgelopen 18 jaar dat deze grote aanhangwagen in het bezit is van OZO, zijn er al vele tonnen hulpgoederen mee vervoerd richting het werkgebied in Oekraïne.

Maar ook deze kar heeft onderhoud nodig. Dit onderhoud is zeker nodig, want door weer en wind werd er met deze aanhanger gereden; ook tijdens de strenge winters in Oekraïne. Tegelijk met de opknappbeurt werd ook het nieuwe logo op de kar aangebracht.

De aanhanger werd in 2004 aangeschaft bij de firma Sta-Rho Ruitersport & Aanhangwagens uit Rhooen. Jaarlijks zorgt dit bedrijf voor gratis keuring en onderhoud van de aanhanger. Het logo van Stichting OZO was aan vervanging toe en daarom zorgde Ewoud van der Wende (www.ikbenewoud.nl) voor een modern nieuw logo en een vernieuwde huisstijl. Het nieuwe logo, de belettering en de rode kruizen, moesten natuurlijk ook op de aanhanger worden aangebracht. Dit laatste is vooral belangrijk voor de grensovergangen richting Oekraïne. De bestickering van de aanhanger werd geheel gratis geschonken en aangebracht door Dick Vroegindeweij van D-Sign signing & reclame.

Stichting OZO bedankt Ewoud en Dick voor het prachtige resultaat. Daarnaast bedankt Stichting OZO Sta-Rho voor de vele jaren gedegen onderhoud.

JUMBO
Sperling
Ouddorp, Molenweg 4

Nieuw noodhulptransport

Het eerste noodhulptransport voor het nieuwe jaar staat alweer in de agenda. D.V. woensdagmiddag 11 januari staan de bus en kar weer gereed voor de lange reis richting Oekraïne. Vrijdagavond 20 januari hoopt men weer terug te zijn. Vanwege persoonlijke omstandigheden van enkele bestuursleden, zijn er deze keer maar drie deelnemers aan het transport: Herman van Wezel, Michel Koppenaal en Adri van der Laan. 'Brandweerman' Hans den Hartog en een collega zullen de reis per vliegtuig maken.

Er zijn weer voldoende spullen om mee te nemen. Naast wat houdbare voedingsmiddelen, gaan er ook deze keer weer veel incontinentiemateriaal en genees- en verbandmiddelen mee. Ook gaan er twee nieuwe aggregaten mee die een inwoner van Ouddorp heeft geschonken. Verder worden er zoveel mogelijk spullen meegenomen die nog in opslag liggen in de schuur aan de Dorpsweg in Sommelsdijk. Dit omdat in het komende jaar de schuur leeg zal moeten en er verhuisd zal worden naar een andere opslagplaats.

Tijdens het werkbezoek zullen verschillende zaken met het OZO-team in Oekraïne worden besproken, zoals de aanleg van elektriciteit in de twee jaar geleden gebouwde schuur en hoe de verwarming en energievoorziening in de komende tijd gewaarborgd kan blijven.

Graag alvast gebed voor de voorbereidingen van de reis.

Wie aan Stichting OZO denkt, zal waarschijnlijk een beeld krijgen van een organisatie die vooral materiële hulp brengt naar een deel van Oekraïne. Dit beeld raakt wel de realiteit. Inderdaad Stichting OZO verleent hulp, maar dan wel in de breedste zin van het woord. Men wil niet alleen materiële hulp brengen maar ook voorziet men in de geestelijke behoefte.

Bij vrijwel elke hulpverleningsreis gaan er ook een aantal pakketten christelijke lectuur mee. Dit kunnen Bijbels zijn in zowel Hongaarse als Oekraïense taal, maar ook evangelisatiemateriaal voor projecten die vanuit de plaatselijke kerken worden opgezet. Zo maakt het opvangproject The Shelter waar (straat)kinderen van Bátyú worden opgevangen ook graag gebruik van verantwoord christelijk materiaal voor het kinderwerk. Dit materiaal wordt in Nederland verkregen via verschillende organisaties.

Hoewel de plaatselijke kerken de verantwoording voor evangelisatie en vormingswerk hebben, wil dit nog niet zeggen dat zij voldoende middelen hebben om materiaal te kopen. Zo is het voor de veelal kleine dorpskerkjes nauwelijks mogelijk om geschikte huwelijksbijbels te kopen. Daarom reageert Stichting OZO doorgaans positief op een vraag naar Bijbels of christelijke lectuur.

Wat kunnen we doen? Wat hebben jullie nodig?

Wat kunnen we doen? Wat hebben jullie nodig? Deze twee vragen worden met grote regelmaat gesteld aan de OZO-bestuursleden en -vrijwilligers. Dit zijn vragen die het bestuur goed kan begrijpen en waar we blij mee zijn. Dit is een teken dat veel mensen meeleven met het werk van Stichting OZO.

Na het uitbreken van de oorlog in februari waren er veel spontane acties met het inzamelen van goederen. Deze materialen hebben een goede bestemming gekregen in ons werkgebied. Noodhulp blijft nog steeds nodig. Tijdens de noodhulptransporten wordt zoveel mogelijk materiaal meegenomen dat aansluit bij de behoefte in Oekraïne. Hiervoor wordt nauw overleg gevoerd met 'onze mensen in het veld'. Een noodhulptransport wordt zo efficiënt mogelijk samengesteld, zodat alleen de meest nuttige en doelmatige materialen worden meegenomen. Een aantal voorbeelden van materialen die voor het werk van OZO nuttig zijn: incontinentiemateriaal is altijd welkom omdat dit in Oekraïne heel duur is of beperkt verkrijgbaar. Verder zijn er nooit genoeg medicijnen en verbandmateriaal is ook meer dan welkom.

Houdbare voedingsmiddelen worden hier in Nederland centraal ingekocht evenals andere noodzakelijke materialen, zoals apparatuur voor Rehoboth en voor de brandweer.

Andere hulpmiddelen zoals; rolstoelen, bedden, wandelstokken, looprekken en rollators zijn er nog voldoende op voorraad. Ook aan kleding is momenteel geen behoefte, uitgezonderd breiwerk. Doordat er veel materiaal in Nederland of in Oekraïne wordt aangeschaft, heeft Stichting OZO vooral behoefte aan financiële bijdragen. Niet alleen in Nederland zijn de kosten gestegen, maar ook in Oekraïne zijn de prijzen enorm hoog geworden. We noemen in dit geval vooral de brandstof voor

Dankbaar voor de gebreide truien uit Holland

tractoren, auto's en aggregaten, maar ook het stookhout en de levensmiddelen zijn duur. Een (extra) gift overmaken kan via de bankrekening die op pagina 2 van deze Onderling Contact is te vinden.

Alvast onze hartelijke dank hiervoor.

Nieuwe bewoners verzorgingshuis Rehoboth

De afgelopen tijd hebben zes bewoners hun 'thuis' gevonden in verzorgingshuis Rehoboth. Na de coronatijd kunnen de lege plaatsen gelukkig weer opgevuld worden. Stichting OZO hoopt dat deze bewoners een goede tijd mogen hebben in Rehoboth.

Zajac Olena

Vass Therizia

Ködöböc Gizella

Kostzyuk Rózsalia

Katona János

Orosz Erzsébet

Warmtepomp voor Rehoboth?

Velen in Nederland -en ook op Goeree-Overflakkee- maken zich zorgen over de hoge energieprijzen. Dit evenals de mensen in Oekraïne. Zij maken zich eveneens zorgen over het beschikbaar zijn van voldoende energie en dan vooral of men het in de winter warm kan houden. Vooral de laatste jaren is de gasprijs fors gestegen en tegelijk ook de prijs van brandhout. Voor verzorgingshuis Rehoboth geeft dit enorme problemen.

Stichting OZO gaat kijken of er een manier is om iets aan de gevolgen van de hoge gas- en houtprijzen te doen. Want zeker in een land waar de winters heel streng kunnen zijn is het voor een verzorgingshuis als Rehoboth heel belangrijk dat de bewoners een warme omgeving hebben.

Waarschijnlijk zal de aanschaf van een warmtepomp, al of niet in combinatie met zonnepanelen een oplossing zijn voor de 'verwarmingscrisis'. De mensen in Oekraïne zijn al inlichtingen aan het inwinnen over een dergelijke installatie en tijdens het noodhulptransport van januari zullen er plannen gemaakt worden. Het OZO-bestuur zal waarschijnlijk besluiten om hier een 'warmtepompproject' van te maken. Als dit doorgaat zult u hier de komende tijd ongetwijfeld meer van horen.

Stoomautoclaaf voor de tandarts

In de polikliniek van Nagydobrony zijn verschillende artsen gevestigd. Ook maakt een tandartspraktijk deel uit van dit gezondheidscentrum. De tandartsen hadden aangegeven dat ze behoefte hadden aan goede apparatuur om hun instrumenten te steriliseren. Het bestuur van OZO was in contact gekomen met de organisatie Dental Health International Nederland. Deze organisatie die opgezet is door tandartsen en mondhygiënist verzamelt apparatuur om deze ter beschikking te stellen aan hulpverleningsprojecten. Deze organisatie had een stoomautoclaaf beschikbaar. Het apparaat werd tijdens het bezoek in oktober meegenomen en voorzitter Albert van Holten kon dit aan de tandartsen overhandigen. Het apparaat werd natuurlijk onder grote dank aanvaard.

